

ONDERWIJSMATERIAAL

DUITSE RAP

Ter voorbereiding op de 8^e Hiphop-scholierendag
Dinsdag 13 november 2012
Melkweg, Amsterdam

ICH

Winnaar 2011: *Die DoDo's* van Het Nieuwe Lyceum in Bilthoven. Foto: Christiaan Krop

Duitsland Instituut Amsterdam

© Onderwijsafdeling DIA, augustus 2012

Kerstin Hämmerling, Florianne van Hasselt en Annika Fickers

De Hiphop-scholierendag 2012 wordt mede mogelijk gemaakt door de Duitse Ambassade en Amstel House Berlin.

Amstel House
Hostel Berlin

Ambassade
van de Bondsrepubliek Duitsland
Den Haag

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	2
2. Inhoud lesmateriaal, planning en tips	3
2.1 Het project	3
2.2 Planning en voorbereiding	3
2.3 Beoordeling rap op Hiphop-scholierendag	5
2.4 Tips	5
3. Duitse rap: De geschiedenis van hiphop in Duitsland	6
3.1 De geschiedenis van Duitse rap	6
3.2 HipHop 2012	6
4. Onderwijsmateriaal	8
4.1 WebQuest Deutsch-Rap: een kennismaking	8
4.2 Werkbladen	11
4.3 WebQuest Zelf rappen in het Duits - Ich	14
5. Hiphop-scholierendag 2012: alles op een rij	18
Bijlagen	20
I. Teksten van de hoofdnummers	21
a. SchlagZeilenLife - Leonalto	
c. Troy - Die Fantastsichen Vier	
d. Schwarz zu Blau – Peter Fox	
e. Einmal - Nichts zu Verlieren	
II. CD en DVD	32
III. Krantenartikelen Hiphop-scholierendag	
Cd:	Duitse raps en instrumentale rapbeats voor de leerlingenraps
Voor docenten die voor het eerst deelnemen aan de Hiphop-scholierendag:	
Dvd:	Registratie optredens Hiphop-scholierendag 2011

1. INLEIDING

Jonge rappers van 13 Nederlandse scholen staan op dinsdag 13 november 2012 op het podium van de Melkweg. Het Duitsland Instituut Amsterdam organiseert dit najaar de 8^e editie van de Hiphop-scholierendag voor leerlingen Duits uit 3 en 4 VMBO en HAVO.

De Hiphop-scholierendag is al jaren een groot succes. Als echte zelfverzekerde rappers stonden al honderden leerlingen met ijzersterke, ontroerende en grappige zelfgeschreven Duitse teksten op het beroemde Amsterdamse poppodium.

Lokale kranten kwamen langs bij de scholen om artikelen te schrijven over de jonge artiesten. Ook docenten zijn enthousiast:

"Het project verenigt alle vaardigheden in zich: leesvaardigheid (wat staat er nou precies in die rapteksten?), luistervaardigheid (kun je verstaan wat de rappers zeggen?), schrijfvaardigheid (zelf een rap schrijven) en spreekvaardigheid (je moet rappen, maar op de Hiphop-scholierendag moet je ook communiceren met de Duitse workshopleiders). Ergo: zinvol project, tot volgend jaar!"

"Het staat dichterbij de leerlingen en het voelt veel meer als hun 'eigen' project. Dat stimuleert veel meer en ze zijn bereid er hard voor te werken." "De leerlingen maken kennis met de taal op een manier die dicht bij hun belevingswereld staat. Ze oefenen (bijna zonder dat ze het doorhebben) hun vaardigheden. Ze zien dat Nederlanders en Duitsers helemaal niet zo verschillend zijn."

"Het is een manier om ook degenen voor de taal te interesseren, die anders niet echt geïnteresseerd zijn."

"Een extra stimulans om over de drempel heen te komen qua spreekvaardigheid. Je kunt het vak nog leuker neerzetten!"

"Het is erg goed voor hun Duits, zo wordt Duits nog eens leuk."

Wij wensen jullie veel succes en vooral plezier!

Augustus 2012, Kerstin Hämmerling, Florianne van Hasselt en Annika Fickers
Onderwijsafdeling Duitsland Instituut Amsterdam

2. INHOUD LESMATERIAAL, PLANNING EN TIPS

2.1 Het project

In de voorbereiding op de Hiphop-scholierendag maken leerlingen tijdens hun lessen Duits kennis met de Duitse hiphopcultuur en met verschillende Duitse raps. Leerlingen analyseren songteksten en schrijven zelf in groepjes van maximaal 5 personen een eigen rap in het Duits over het thema 'Ich'. Na een competitie op school vaardigt elke school de beste rapgroep af naar de Hiphop-scholierendag in de Amsterdamse Melkweg.

Daar wordt onder leiding van de rappers van *Nichts zu Verlieren* uit München in workshops verder gewerkt aan de zelfgeschreven raps. Aan het eind van de dag staan de leerlingen met hun rap op het podium van de Melkweg en bepaalt een deskundige jury wie de beste groep is. Deze rapformatie wint een driedaagse reis naar Berlijn, aangeboden door Amstel House Berlin.

Achterin deze bundel vind je een cd met raps die in de werkbladen behandeld worden. De teksten van de nummers staan in de bijlage van deze reader. Op de cd staan ook instrumentale rapbeats die de leerlingen bij het maken van hun eigen rap kunnen gebruiken. Maar ze kunnen natuurlijk ook een beat op internet zoeken. Hier gaat onze voorkeur naar uit!

Docenten die voor het eerst deelnemen aan de Hiphop-scholierendag krijgen een dvd met de registratie van de optredens op de Hiphop-scholierendag 2011.

2.2 Planning en voorbereiding

Dit materiaal is bedoeld als voorbereiding op de Hiphop-scholierendag 2012. Wij bieden in dit materiaal verschillende opdrachten aan. Het is niet de bedoeling dat je alles behandelt. Afhankelijk van de tijd die je hebt voor dit project, kan je zelf een selectie maken van de verschillende opdrachten. Houd er steeds rekening mee dat er genoeg tijd is voor het eindproduct. Besteed genoeg tijd aan het schrijven en instuderen van de eigen rap!

Het lesmateriaal bestaat uit de volgende onderdelen:

Kennismaking met Duitse rap(pers): Inleiding door docent of gastspreker

Duur: 30 minuten

Vertel de leerlingen over de geschiedenis van de Duitse rap, de belangrijkste stromingen en grootste rappers. Informatie hierover vind je in deze bundel, hoofdstuk 3. Uit ervaring weten we dat het heel leuk is om dit verhaal te laten vertellen door een Duitse taalassistent. Indien nodig kan het DIA proberen een taalassistent hiervoor te benaderen. Een andere optie voor de kennismaking met de wereld van de Duitse rap is de WebQuest 'Deutsch-Rap: een kennismaking'.

WebQuest Deutsch-Rap: een kennismaking

Duur: 3 uren

Het doel van deze WebQuest is om leerlingen kennis te laten maken met de Duitse hiphopscène. Leerlingen zoeken hierbij informatie op Nederlandstalige en Duitstalige websites, ze bekijken filmpjes en luisteren naar Duitse rapnummers. Uiteindelijk vatten ze alle informatie samen en bundelen deze in een brochure. De doeltaal wordt hierin alleen op een receptieve manier gebruikt.

Leerlingen werken in groepen van 5 personen aan deze opdracht. Ze verdelen de rollen (stromingen in de hiphopscène) waarover zij informatie verzamelen. Vervolgens gaan ze

individueel de benodigde informatie op internet verzamelen. Hierna komt de groep weer bij elkaar en presenteren de leerlingen afzonderlijk hun stroming aan de andere groepsleden. Ze besluiten als groep in welke volgorde ze de stromingen in de brochure zetten (van leukst tot minst leuk). Vervolgens maken de leerlingen samen een aansprekende titelpagina. Nadat ze hun beoordeelde brochure van de docent terug hebben gekregen, beslissen ze als groep hoe de punten verdeeld worden. Het beoordelingsformulier staat aan het einde van de WebQuest.

Bij deze opdracht hebben de leerlingen internet en woordenboeken nodig.

Deze WebQuest is ook in het Duits opvraagbaar bij het DIA.

Film *Ghettokids*:

Duur: minimaal 2 lesuren

Een leuke start van het project is de film 'Ghettokids' (Wagner, 2002; 88 minuten) en de videoclip 'SchlagZeilenLife' (staat ook op de dvd van de film). De workshopleiders zijn verbonden aan dit project en komen uit dezelfde probleemwijk in München. Een van de workshopleiders speelt in deze film en videoclip (Alexander Adler). Er is ook een boekje verschenen over 'Ghettokids', met korte levensverhalen van de kinderen uit de wijk (Ghettokids, immer da sein wo's weh tut - Susanne Korbmacher). Zowel het boek als de film zijn via www.amazon.de te bestellen. Voor docenten die de film uitgebreid willen behandelen en willen koppelen aan woordenschatverwerving heeft docente Duits Rinia Garib, die het hiphopproject een aantal jaar uitvoerde op De Vrije School Den Haag, samenvattingen, een woordenlijst en opdrachten bij de film ontwikkeld. Deze zijn opvraagbaar bij het DIA.

Werkbladen bij Duitse raps

Duur: 30 minuten

In deze bundel staan werkbladen bij drie Duitse raps. De songteksten staan in de bijlage van deze reader. Tip: ga met slechts één van deze nummers inhoudelijk aan de slag.

De werkbladen zijn ook in het Duits opvraagbaar bij het DIA.

WebQuest Zelf rappen in het Duits - Ich

Duur: 4 lesuren

Het doel van deze WebQuest is om leerlingen stapsgewijs een eigen rap in het Duits te laten schrijven. De eerste tussenstap hierbij is het maken van een persoonlijke woordenlijst: de leerlingen maken gebruik van verschillende bronnen om Duitse woorden te verzamelen, die ze kunnen gebruiken in hun raptekst. De woorden moeten aansluiten bij het thema 'Ich'. Vervolgens werken de leerlingen in een groep van maximaal 5 personen aan een eigen rap. Naast de tekst zijn ze ook verantwoordelijk voor het uitzoeken of maken van een beat en een passende act. De opdracht wordt afgesloten met een rap-battle tussen de verschillende groepjes in de klas. Deze kan klassenintern plaatsvinden, maar er kunnen natuurlijk ook leerlingen uit andere klassen worden uitgenodigd. Het groepje met de beste rap mag vervolgens met de docent mee naar de Hiphop-scholierendag op dinsdag 13 november 2012.

Deze WebQuest is ook in het Duits opvraagbaar bij het DIA.

2.3 Beoordeling rap op Hiphop-Scholierendag

De rapperperformances van de leerlingen in de Melkweg worden beoordeeld op de volgende punten:

- Tekst en uitspraak
- Originaliteit van de tekst
- Inhoudelijke kwaliteit van de tekst
- Verstaanbaarheid en uitspraak
- Durf je je te uiten in het Duits?

2.4 Tips

- **Begin met de beat!** Een raptekst kan alleen worden geschreven terwijl naar de beat geluisterd wordt. Anders past later de tekst niet op de beat. Laat leerlingen tijdens het schrijven op hun MP3-speler naar hun eigen rapbeat luisteren.
- 'Wörterbuch der Jugendsprache 2011' van Pons. Dit is te bestellen via www.amazon.de, of www.pons.de, kosten € 4,-.
- Voor de individuele opdracht met de woordenlijst kun je de placemat-methode gebruiken: zet het groepje bij elkaar aan een tafel en leg een groot vel papier voor ze. Verdeel dit vel papier in hetzelfde aantal vakken als het aantal leerlingen dat eromheen zit. Teken in het midden een extra vak. Elke leerling moet in zijn vak de (Duitse) woorden zetten die hij kan gebruiken voor de rap over het thema 'Ich' (stappen 1 en 2 uit de WebQuest). Vervolgens kiezen ze als groep de beste woorden uit, deze zetten ze dan in het middelste vak. Vanuit deze woorden gaan ze verder werken aan de rap.
- Hecht niet te veel waarde aan spelfouten in de raps, hier worden leerlingen ook niet op beoordeeld. Van belang is juist de durf om je in een vreemde taal te uiten. Wel moet de tekst uiteindelijk te volgen zijn!
- Nodig bij de interne rapwedstrijd ook leerlingen uit andere klassen uit. Gebruik een 'applausmeter' als meetinstrument om vast te stellen welke van de groepen doorgaat naar de finale in Amsterdam. De rapgroepjes worden een voor een naar voren gehaald of genoemd en door het met een stopwatch opmeten van de duur van het applaus wordt duidelijk welke groep het beste is. Je kunt natuurlijk ook (gedeeltelijk) zelf of met collega's de winnaar bepalen.
- Van belang bij het uiteindelijke rappen is dat leerlingen stevig op hun benen staan en niet hangen. Ze moeten durf tonen en krachtig spreken/rappen.

3. DUITSE RAP

3.1 De geschiedenis van Duitse rap

Begin jaren tachtig woei door de commercialisering van de rap in de Verenigde Staten de hiphop over naar West-Duitsland. Dit resulteerde in een Duitse hiphopgolf die rond 1985 weer afzwakte. Gelijkgesinde hiphoppers zochten elkaar op en een hiphopnetwerk door heel Duitsland ontstond. De eerste hiphoppers raptten in het Engels. Rappen in het Duits was *not done*. De rapper Torch van de groep *Advanced Chemistry* was de eerste die hiermee eind jaren tachtig brak. Hun nummer 'Fremd im eigenen Land' is een voorbeeld van wat later de 'Alte Schule' werd genoemd, hiphop met een duidelijke politieke en maatschappijkritische boodschap.

In de jaren negentig vestigde de hiphop zich steeds steviger in de Duitse maatschappij. *Die Fantastischen Vier* uit Stuttgart veroverden met hun single 'Die Da?!' in 1992 de *charts* en maakten Duitse rap ook buiten hiphopkringen bekend. Deze als commercieel bestempelde hiphop, ook bekend als poprap, werd destijds in eigen kring verguisd. In tegenstelling tot de rap van de 'Alte Schule' waar de muziek vooral een politieke en maatschappijkritische boodschap moest hebben, lijkt poprap geen ander doel dan plezier over te brengen. Hun rapteksten bestonden vooral uit woordgrappen en ironie. Andere vertegenwoordigers van poprap waren *Fettes Brot* en *Der Tobi und das Bo*. Dit soort rap werd ook bestempeld als 'Neue Schule'. Ondanks de kritiek op de 'Neue Schule' effenden juist zij voor anderen de weg naar een breder publiek.

De jaren 1995 tot 2000 vormden een hoogtepunt van de hiphop in Duitsland. In deze tijd ontwikkelden zich ook andere stijlen, die zowel van de 'Alte Schule' als van de 'Neue Schule' verschilden, zoals de battlerap. Bij battlerap proberen verschillende rappers of rapgroepen elkaar in hun rapteksten af te kraken en te 'dissen'. Vaak maken ze hierbij gebruik van beledigende teksten en scheldwoorden. Voorbeelden van bekende battlerappers zijn *Kool Savas*, *Eko Fresh* of *K.I.Z.*

Tegelijkertijd zijn er ook rappers die met hun politiek- en sociaal-kritische teksten lijken terug te keren naar de basis van de 'Alte Schule', zoals bijvoorbeeld *Curse* of *Prinz Pi*. Deze stroming wordt dan ook polit rap genoemd.

Sinds ongeveer 2001 hebben zich verschillende rappers onder het Berlijnse raplabel Aggro Berlin geschaard, waar zij werken met een extreem harde stijl. Zij behandelen onderwerpen van de onderste sociale laag en doen dit op de grens van seksisme en geweldverheerlijking. Vertegenwoordigers van dit soort gangster-rap zijn bijvoorbeeld *Bushido* en *Sido*.

3.2 HipHop 2012

De indruk ontstaat dat Duitse rappers tegenwoordig weer sterker hun zachte en menselijke kant laten zien. Populaire Duitse rap van de laatste jaren (b.v. door Peter Fox, Cro of Casper) wordt vooral gekenmerkt door verhalen, die de gevoelens van een hele generatie weerspiegelen.

Een centraal onderwerp is het gebrek aan conventies, regels, en structuur in de wereld van de 21^e eeuw. Sommigen vieren deze vrijheid, dat niets hoeft en alles kan, zoals Cro. Anderen, zoals Peter Fox betreuren het gebrek aan conventies, en uiten een behoefte aan orde, rechtvaardigheid en stabiliteit. Tegelijkertijd spreken zij van een ommekeer en een kans op een nieuw begin. Ze vertrouwen erop dat de jonge generatie iets kan veranderen.

Wat verder opvalt is dat jonge artiesten graag meerdere genres met elkaar combineren. In zijn laatste album 'XOXO' bedient zich Casper bijvoorbeeld van de genres indiepop, emocore, postrock, drone dome en hiphop.

Meer over (de geschiedenis van) de Duitse hiphop en de vertegenwoordigers van de verschillende stromingen is te vinden in het dossier 'Check mich aus!' op www.duitslandweb.nl. De rappers die daarin worden behandeld zijn: *Azad, Bushido, Curse, Eko Fresh, Die Fantastischen Vier, Fettes Brot, K.I.Z., Kool Savas, Peter Fox, Prinz Pi* en *Sido, Casper* en *Cro*. In hetzelfde dossier vind je ook een woordenlijst met hiphop-jargon.

4. ONDERWIJSMATERIAAL

4.1 WEBQUEST *DEUTSCH-RAP: EEN KENNISMAKING*¹

Inleiding

Hiphop van eigen bodem is in Duitsland erg populair. Al eind jaren '80 rapten de jongens van Advanced Chemistry erop los. Zij deden dat toen voor het eerst in het Duits. Daarvoor rapten Duitse hiphoppers alleen maar in het Engels. Er wordt vandaag de dag in het hele land Duitstalig gerijmd, gedicht en met woorden gestreden.

Ook in Nederland kent men Duitstalige hiphop: al jaren wordt elk najaar een Duitstalige rapwedstrijd georganiseerd in Amsterdam. Maak in deze WebQuest kennis met de Duitse hiphopscène en bereid je voor op de jaarlijkse rap-competitie!

Opdracht

Op dinsdag 13 november 2012 vindt de 8e Hiphop-Scholierendag plaats in de Melkweg in Amsterdam. Om daaraan deel te kunnen nemen moet je natuurlijk een en ander weten over Duitstalige hiphop. In deze WebQuest ga jij informatie verzamelen over de verschillende stromingen in de Duitse hiphopscène en maak je samen met een groep medeleerlingen een infobrochure over Duitse hiphop.

Handelingen

Op <http://www.duitslandweb.nl/dossiers/overzicht/Duitse+Hiphop/Inleiding/Inleiding.html> vind je veel informatie over de achtergrond van de Duitse hiphop en over bekende Duitse rappers. Je hebt binnen de Duitse hiphopscène verschillende stromingen, namelijk *pop-rap*, *battle-rap*, *polit-rap*, *gangsta-rap* en een *mix-style* van verschillende genres die in de laatste jaren bijzonder populair lijkt te zijn (bijv. Peter Fox, Cro en Casper). Lees over deze stromingen en verdeel ze binnen je groep. Elke leerling in de groep verzamelt nu informatie over één van deze stromingen en verzamelt dit. Uiteindelijk voegt de groep alle informatie samen in een folder over Duitse hiphop. Volg hierbij de volgende stappen:

1. Beschrijf de kenmerken van de stroming die jij hebt gekozen.
2. Kies één van de rappers die in deze stroming bekend zijn uit en verzamel informatie en plaatjes over deze rapper. Kijk hiervoor op de website www.laut.de.
3. Zoek een nummer van deze rapper en probeer op youtube of op www.laut.de een filmpje te vinden van het nummer dat je kunt bekijken.
4. Zoek nu de teksten van het nummer op www.songtext4free.de en vat in je eigen woorden in het Nederlands samen waar het over gaat. Je mag een woordenboek gebruiken of stukken tekst vertalen op www.translate.google.com.
5. Schrijf vervolgens je persoonlijke mening op over deze rapper en het nummer dat je hebt gekozen. Beantwoord hierbij de volgende vragen:
 - a. Wat vind je van de onderwerpen waar deze rapper over rapt?
 - b. Hoe vind je de muziek bij de teksten passen? Welk gevoel krijg je als je naar het nummer luistert?
 - c. Wat vind je van de video-clip?
6. Ga nu weer met je groep bij elkaar zitten en presenteer aan je groepsgenoten de informatie die jij hebt verzameld.
7. Verzamel alle informatie over de verschillende stromingen binnen je groep en maak er een informatiefolder van. Bespreek met elkaar welke stroming binnen de Duitse hiphopscène jullie het meest aanspreekt en welke het minst. Zet de informatie over de verschillende stromingen in deze volgorde in de brochure – eerst de rapper die jullie het leukst vinden en als nummer 5 degene die jullie het minst vinden.

¹ Deze WebQuest staat ook als PDF-document in het dossier 'Check mich aus!' op Duitslandweb.nl.

8. Zorg ervoor dat je informatiefolder is voorzien van een mooie titelpagina, waarop ook de namen van alle groepsleden staan. Lever deze in bij je docent.

Bronnen

<http://www.duitslandweb.nl/dossiers/overzicht/Duitse+Hiphop/Inleiding/Inleiding.html>

www.laut.de

www.youtube.com

www.songtext4free.de

www.translate.google.com.

Beoordeling

Je groepsbrochure wordt door de docent als volgt beoordeeld:

		5 pt.	4 pt.	3pt.	2 pt.	1 pt.	0 pt.
Inhoud	Alle stromingen worden in de brochure behandeld, de kenmerken van elke stroming worden duidelijk.						
	Er wordt relevante informatie gegeven over de Duitse rappers.						
	Er zijn voorbeelden van songteksten van alle rappers en een samenvatting in het Nederlands ervan.						
	Bij elke stroming staat de persoonlijke mening van de betreffende leerling.						
Taal	De brochure is in eigen taal geschreven, er zijn geen stukken tekst rechtstreeks van internet gekopieerd.						
	Het taalgebruik in de brochure is helder.						
	De Duitse hiphopteksten zijn in goed Nederlands samengevat.						
Vorm en lay-out	De brochure is overzichtelijk en goed gestructureerd.						
	De lay-out in de brochure is aansprekend, met mooie						

	plaatjes.						
--	-----------	--	--	--	--	--	--

Je groep kan maximaal 50 punten krijgen voor de brochure. Verdeel het aantal punten in overleg met je groep tussen de verschillende groepsleden. Je kunt ervoor kiezen om iedereen hetzelfde puntenaantal toe te kennen (bijv. elke leerling een 7), maar je kunt in samenspraak met je groep ook beslissen dat sommige groepsleden een hoger punt hebben verdiend dan anderen voor hun werk. Geef aan jullie docent door hoe jullie de punten voor de brochure hebben verdeeld.

Afsluiting

Je hebt in deze WebQuest kennisgemaakt met de Duitse hiphopscène en hebt samen met je klasgenoten een brochure gemaakt over de belangrijkste stromingen en rappers. Hiervoor heb je informatie opgezocht op verschillende Nederlandstalige en Duitstalige sites, deze gelezen, verzameld en geordend. De belangrijkste punten heb je vervolgens in jouw deel van de brochure opgenomen. Ook heb je filmfragmenten en beelden gezien van Duitse rappers en heb je songteksten gelezen en begrepen. Al met al heb je dus voldoende basiskennis verzameld om nu de volgende stap te zetten en zelf een rapnummer te schrijven – natuurlijk in het Duits!

4.2 WERKBLADEN

WERKBLAD BIJ 'SCHLAGZEILENLIFE'

1. Luister een keer naar het nummer, zonder de tekst erbij. Zijn er zinnen/woorden die je herkent? Schrijf deze op. Als je de betekenis van de woorden kent, schrijf die er dan bij.

2. Hoeveel mensen rappen/zingen het nummer?

3. Waar gaat het nummer volgens jou over?

4. Luister nu een tweede keer naar het nummer, nu met de tekst erbij. Zoek met behulp van het woordenboek op wat de titel betekent.

5. Het refrein van een nummer is het stuk tekst dat steeds wordt herhaald. Het wordt meer dan één keer gezongen en vaak eindigen liedjes er ook mee. Het bevat de belangrijkste boodschap (*message*) van een liedje. Het refrein is dikgedrukt in de tekst die je hebt gekregen. Lees het refrein nog eens rustig door. Als je een woord niet kent, onderstreep het dan. Zoek daarna de betekenis van de onderstreepte woorden op.

6. Vat hier de betekenis van het refrein in je eigen woorden samen.

7. Tijdens de derde keer luisteren, met de tekst erbij: Luister goed naar het ritme van het nummer. In het derde stukje tekst (het derde *couplet*) kun je goed horen dat de rapper sommige woorden met extra nadruk en emotie uitspreekt. Geef die woorden een kleur, waarop de klemtoon ligt.

8. Vind je de muziek passen bij de inhoud? Is het krachtig of snel genoeg of...?

9. Tot slot luister je met de hele klas nog eens naar het nummer en zing je het refrein mee.

WERKBLAD BIJ 'TROY'

1. Luister een keer naar het nummer, zonder de tekst erbij. Zijn er zinnen/woorden die je herkent? Schrijf deze op. Als je de betekenis van de woorden kent, schrijf die er dan bij.

2. Hoeveel mensen rappen/zingen het nummer?

3. Waar staat F-A-N-T-A-S voor?

4. Waar gaat het nummer volgens jou over?

5. Luister nu nog een keer naar dit nummer, deze keer met de tekst erbij. Rappers spelen met woorden. Ze gebruiken woorden vaak op een ongebruikelijke manier. Soms lenen ze opeens woorden uit een andere taal. En soms verzinnen ze zelfs nieuwe woorden. De titel van het nummer *Troy* heeft een dubbele betekenis: het *lijkt* op een Duits woord en is dus eigenlijk een woordgrap én het slaat op een oude stad en een verhaal uit de Griekse oudheid. Met jullie docent ga je uitzoeken om welk woord het gaat en waarom voor deze dubbele betekenis is gekozen.

6. Het refrein van een nummer is het stuk tekst dat steeds wordt herhaald. Het wordt meer dan één keer gezongen en vaak eindigen liedjes er ook mee. Het bevat de belangrijkste boodschap (*message*) van een liedje. Het refrein is dikgedrukt in de tekst die je hebt gekregen. Lees het refrein nog eens rustig door. Waar gaat de tekst over? Lees hiervoor anders ook het tweede stukje tekst (tweede couplet).

7. Tot slot luister je met de hele klas nog eens naar het nummer en zing je het refrein mee.

WERKBLAD BIJ 'SCHWARZ ZU BLAU'

1. Luister naar het liedje 'Schwarz zu Blau'. Deze rap is een liefdesverklaring aan een stad. Over welke stad gaat het?

2. Luister nog een keer naar het nummer, nu met de tekst erbij. Onderstreep de woorden die te maken met de stad waarover dit liedje gaat. Schrijf hieronder de vertalingen van deze woorden.

3. Peter Fox is goed met taal. Dat wil zeggen dat hij gebruik maakt van stijlfiguren, een soort trucjes om taal een belangrijkere rol te geven in zijn liedjes. Een voorbeeld van zo 'n trucje is dat er heel vaak klanken worden herhaald.
Voorbeeld:

*Stapf' durch die Kotze am Kotti, Junks sind benebelt,
Atzen rotzen in die Gegend, benehmen sich daneben.*

Kun je nog meer voorbeelden vinden van zulke taalspelletjes? Onderstreep ze in de tekst.

4. Het refrein van een nummer is het stuk tekst dat steeds wordt herhaald. Het wordt meer dan één keer gezongen en vaak eindigen liedjes er ook mee. Het bevat de belangrijkste boodschap (*message*) van een liedje. Het refrein is dikgedrukt in de tekst die je hebt gekregen. Lees het refrein nog eens rustig door. Als je een woord niet kent, onderstreep het dan. Zoek daarna de betekenis van de onderstreepte woorden op.
5. De titel van dit liedje is 'Schwarz zu Blau'. Dit wordt ook in het refrein herhaald. Wat wordt hiermee bedoeld?

6. Tot slot. Jullie luisteren nog eens naar het nummer. Probeer het refrein eens mee te rappen!

4.3 WEBQUEST ZELF RAPPEN IN HET DUI TS: ICH²

Inleiding

Je hebt inmiddels al kennis gemaakt met hiphop in Duitsland. Veel Duitse hiphoppers rappen over hun eigen leven. Ze hebben het dan over hun jeugd, over de liefde of over het land waar ze vandaan komen. In deze WebQuest leer je zelf een rap te maken.³

Opdracht

Raps zeggen veel over de rappers die er achter zitten: sommige rappers uiten hun frustratie over tegenslagen in hun leven, zijn kritisch over de huidige maatschappij. Anderen houden zich bezig met relaties binnen de rapscène: een populair instrument om andere rappers belachelijk te maken en te laten zien hoe goed je zelf bent is het 'dissen'. Je weet inmiddels het één en ander over verschillende stromingen in de Duitse hiphop en de rappers en onderwerpen die bij deze stromingen horen.

In deze WebQuest maak je een woordenlijst die je voor je eigen rap kunt gebruiken. Vervolgens schrijf je een Duitstalige rap met een groep medeleerlingen. Deze rap presenteert je op school. De beste rapgroep mag op dinsdag 13 november naar de Melkweg in Amsterdam. Daar volgen zij workshops bij Duitse rappers. De dag wordt afgesloten met een optreden op het beroemde Amsterdamse poppodium. Een deskundige jury bepaalt de winnaars. Zij winnen een driedaagse reis naar Berlijn.

Handelingen

Je werkt in deze WebQuest in een groepje van maximaal 5 leerlingen (als je hiervoor al de WebQuest 'Deutsch-Rap: een kennismaking' hebt gemaakt, kun je nu in hetzelfde groepje blijven werken). Bij de eerste vier handelingen werk je alleen aan een persoonlijke woordenlijst, die je vervolgens moet laten zien aan je docent. De stappen 5 t/m 10 maak je samen met je groep.

Woordenlijst (individueel)

1. In het dossier 'Check mich aus!' op <http://www.duitslandweb.nl/dossiers/overzicht/Duitse+Hiphop/Inleiding/Inleiding.html> kun je bij elke rapper in de rechterkolom stukken tekst uit hun nummers vinden. Welke tekst spreekt je het meest aan? Zoek tien belangrijke woorden op in deze tekst en schrijf ze op met de Nederlandse vertaling erbij. (Als je de WebQuest 'Deutsch-Rap: een kennismaking' hebt gemaakt, kun je hiervoor ook de brochure gebruiken die jullie toen hebben gemaakt).
2. Schrijf nu tien woorden op die met jouw leven te maken hebben. Denk bijvoorbeeld aan je favoriete sport/sporter, beste band/rapper, je idolen, (toekomst)dromen, vrienden... Vertaal deze woorden in het Duits. Je mag een woordenboek gebruiken of de woorden vertalen op www.translate.google.com.
3. Je hebt een hele lijst woorden verzameld. Zoek vervolgens naar Duitse hiphopwoorden en jeugdtal. Kijk hiervoor op <http://www.duitslandweb.nl/dossiers/overzicht/Duitse+Hiphop/Woordenlijst/Taal.html> en op <http://www.bruhaha.de/jugendsprache.html>. Verzamel ook nog zo'n tien andere woorden uit deze lijsten die je leuk vindt en zou willen gebruiken en zet ze met een vertaling erbij in de woordenlijst.
4. Lever nu je woordenlijst in bij je docent.

² Deze WebQuest staat ook als PDF-document in het dossier 'Check mich aus!' op Duitslandweb.nl.

³ Voor extra hulp en tips kun je ook kijken op de website www.rapmaken.nl

Je eigen rap (met je groep)

5. Neem jullie woordenlijsten en bespreek met elkaar waar jullie rapnummer over zou moeten gaan. Kies een thema dat jullie allemaal aanspreekt.
6. Begin met een beat, vanuit de beat kan de tekst geschreven worden. Je mag of zelf een beat zoeken op internet, of er zelf een maken, of je krijgt een beat van je docent. Als je op internet een beat zoekt, kijk dan ook bijvoorbeeld eens op http://www.worldhiphopbeats.com/free_hip_hop_beats.html, waar je een aantal beats gratis kunt downloaden. Je kan ook een bekende beat gebruiken. Over het algemeen geldt: hoe beter de beat, hoe beter de rap.
7. Luister naar de beat en maak een tekst. Begin samen met het schrijven van het refrein. Het refrein is het deel dat steeds terugkeert. Het is het belangrijkste deel van de tekst en moet heel pakkend zijn. Als het refrein af is kan iedereen voor zichzelf aan de coupletten beginnen. Probeer de leuke tekstideeën om te zetten in een stukje tekst dat rijmt. <http://www.2rhyme.ch/>
8. Als refrein en coupletten af zijn zetten jullie alles op een logische volgorde. Let erop dat de rap niet langer duurt dan 3 minuten! Als de tekst af is, laat je hem aan je docent zien.
9. Als jullie nummer af is kunnen jullie nog een goede move/streetdance verzinnen. Voor inspiratie kun je naar videoclipps van bekende rappers kijken (www.youtube.com of www.laut.de)
10. Het is zo ver: jullie presenteren nu jullie rapnummer aan jullie klas (of ook aan andere klassen). Jullie docent en de rest van de klas beoordelen het nummer. De beste groep wint en mag naar de Hiphop-scholierendag op dinsdag 13 november in Amsterdam.

Bronnen

<http://www.duitslandweb.nl/dossiers/overzicht/Duitse+Hiphop/Inleiding/Inleiding.html>
www.translate.google.com
<http://www.duitslandweb.nl/dossiers/overzicht/Duitse+Hiphop/Woordenlijst/Taal.html>
<http://www.bruhaha.de/jugendsprache.html>
www.rapmaken.nl

Beoordeling

Hieronder vind je de criteria waarop de producten van deze internetopdracht worden beoordeeld. Vraag aan je docent of hij de woordenlijst op zich gaat beoordelen of dat jullie uiteindelijk een eindcijfer voor alles bij elkaar krijgen.

		5 pt.	4 pt.	3pt.	2 pt.	1 pt.	0 pt.
Woordenlijst	Je hebt al met al 30 woorden verzameld uit de teksten van een Duitse rapper, uit leerlingenraps, het woordenboek en jeugdtaal.						
	Je hebt de juiste vertaling op de lijst gezet.						
	Je woordenlijst ziet er netjes uit.						
Jullie raptekst	Jullie raptekst bevat een pakkend refrein.						
	De raptekst gaat over het onderwerp 'ik'.						
	Jullie hebben goed gebruik gemaakt van de woordenlijsten die jullie eerst hebben gemaakt.						
	Jullie raptekst is in begrijpelijk Duits geschreven.						
De rapperformance	Jullie rapnummer wordt goed gepresenteerd, jullie kennen de tekst uit het hoofd.						
	De tekst is goed te volgen.						
	De moves zijn goed ingestudeerd en passen bij de tekst.						

De laatste drie criteria die echt over de presentatie van jullie rap gaan zijn belangrijk in de wedstrijd. Hier hangt het vanaf of jullie doorgaan naar de volgende ronde in Amsterdam.

Afsluiting

Je hebt in deze WebQuest Duitse woorden verzameld voor jullie rapnummer en samen met je groep een tekst over het onderwerp 'Ich' geschreven. Jullie hebben samen een beat uitgezocht of gemaakt en een act ingestudeerd. Uiteindelijk hebben jullie de rap aan andere leerlingen gepresenteerd. Was het goed genoeg om deel te kunnen nemen aan de Hiphop-scholierendag in Amsterdam? Jullie zullen het horen...

5. HIPHOP-SCHOLIERENDAG 2012: ALLES OP EEN RIJ

Het project is prachtig, en als je er veel tijd insteekt kun je echt veel bereiken. Je moet wel bereid zijn om een flink deel van je lestijd er aan te besteden. Ook dit jaar verwachten we een goede voorbereiding! Dit houdt het volgende in:

1. Leerlingen schrijven in groepjes (**maximaal 5 personen**) een eigen raptekst in het Duits aan de hand van het thema 'Ich'.
2. Leerlingen rappen hun Duitse tekst vervolgens mee op een eenvoudige rapbeat (er staan instrumentale rapbeats op de cd in het onderwijsmateriaal, leerlingen kunnen ook een beat van internet halen of eventueel een eigen beat maken op de computer van **maximaal 3 minuten**).
3. Door een interne competitie (bijvoorbeeld met een applausmeter) wordt de beste groep uitgekozen. Deze groep mag de school vertegenwoordigen op de Hiphop-scholierendag.

Tips

- Zorg dat er in de lessen genoeg tijd is voor het eindproduct! Uiteindelijk kom je naar Amsterdam met een groepje van maximaal 5 leerlingen met een eigen Duitse rap en een rapbeat op cd. De leerlingen moeten hun tekst in het juiste ritme uit het hoofd mee kunnen zingen.
- Als leerlingen een eigen rapbeat componeren / van internet plukken mag het nummer niet langer dan drie minuten duren!
- Laat de film 'Ghettokids' en de videoclip 'SchlagZeilenLife' zien en vertel dat de workshopleiders verbonden zijn aan dit project, een van de workshopleiders (Alexander Adler) speelt mee in de film en zingt/speelt in de videoclip.
- Het is leuk als de leerlingen het nummer 'SchlagZeilenLife' al een aantal keer hebben gehoord, dan herkennen ze de song op de dag zelf.
- Nodig een plaatselijke rapper uit om de leerlingen in de klas te vertellen over hoe hij/zij zelf te werk gaat. Waar moeten de leerlingen op letten?
- Neem aan het begin van elke les die niet aan hiphop besteed wordt even de stand van zaken door. Loopt alles op schema? Wat doen we in de les, wat buiten de les? Dan doorgaan met het reguliere lesprogramma.

Interne competitie/selectie op school

Welke rapgroep is de beste en mag naar de Melkweg? Een mogelijkheid is de applausmeter. De rapgroepjes treden op voor de andere klassen (eventueel in de aula in de pauze?). Na alle optredens kan de applausmeter ingezet worden. De rapgroepjes worden een voor een naar voren gehaald of genoemd en door het met een stopwatch opmeten van de duur van het applaus wordt duidelijk welke groep het beste is.

Je kunt dit ook voor de helft laten gelden en zelf nog een waardering geven voor taal en inzet. Je kunt natuurlijk ook zelf of met collega's de winnaar bepalen.

WAT WANNEER?

Donderdag 6 september (16.00 tot 17.30 uur)

Informatiebijeenkomst voor deelnemende docenten bij het DIA in Amsterdam.

Maandag 5 november

Persbericht verzenden aan de lokale krant. Van het DIA krijg je het algemene persbericht per mail. Graag de gegevens aanpassen aan de eigen school en doormailen naar de redactie van de regionale/lokale krant. Voorgaande jaren heeft dit erg goed gewerkt, kranten besteden graag aandacht aan dit project.

Doorgeven aan het DIA:

- namen van de scholieren die naar Amsterdam komen
- naam rapgroep en titel rap
- namen begeleiders
- raptekst
- cd sturen/mp3 mailen met de beat waarop gerapt wordt

Leerlingen op de hoogte brengen van programma, criteria jurering, prijzen en reisafspraken.

De jury bestaat uit experts van de Duitse taal en de workshopleiders. Ze kijken naar enthousiasme, durf, inzet, de kwaliteit en originaliteit van de Duitse tekst van de rap, ritmegevoel en de presentatie. De workshopleiders laten ook de inzet tijdens de workshops op de dag zelf meewegen. Ook daar kijken ze naar durf, enthousiasme en sportiviteit (aandacht voor de andere groepen).

Er zijn vier prijzen voor:

1. Beste rapgroep
2. Runner-up (tweede plaats)
3. Taal-Bokaal voor de meest originele tekst, uitspraak en verstaanbaarheid
4. Beste rapper

De hoofdprijs is een grote beker en een driedaagse reis voor de scholieren plus een volwassen begeleider naar Berlijn (treinreis en jeugdhotel).

Nodig publiek uit! Hoe meer publiek hoe beter. Als de school het toelaat is het geweldig om alle leerlingen die mee hebben gedaan aan het project aan het einde van de middag naar de optredens te laten komen.

Dinsdag 13 november

10.00 uur: Start Hiphop-scholierendag (duurt tot 16.30 uur)!

Kosten

De kosten bedragen € 200,00 per school. Hierbij zijn inbegrepen: onderwijsmateriaal en informatiebijeenkomst voor de docent, drankjes en lunch op de dag zelf voor leerlingen en de begeleidend docent, certificaten voor de leerlingen die mee hebben gedaan aan de Hiphop-scholierendag. Het vervoer is voor eigen rekening.

Voor vragen kunt u mailen of bellen met het Duitsland Instituut Amsterdam:

Florianne van Hasselt

E: f.t.vanhasselt@uva.nl

T: 020 525 36 88

BIJLAGEN

I. TEKSTEN VAN DE HOOFDNUMMERS

SchlagZeilenLife – Leonalto

Als Kind wenig kapiert / doch gespürt / dass ich anders bin / macht keinen Sinn / danach zu fragen / was sollen Erwachsene dir schon sagen / dass Armut nichts zu tun hat / mit Erbanlagen / nur mit dem roten Faden / der sich durch dein Leben zieht / immer siegt / mit dir macht was er will / halt doch still / du kannst nichts tun dagegen / von wegen / ich halt's nicht mehr aus / muss raus / das Spinnennetz der Armut klebt / es lebt.

Mit Acht unsre Heimat verlassen / nichts und alles hinter uns gelassen / lernten früh die Armut zu hassen / trugen sie von Land zu Land / sie war nichts neues / uns bestens bekannt / den Vater gab es lange schon nicht mehr / drei Brüder reisten so der Mutter immer wieder hinterher / ganz leer / das Zimmer für fünf / 'ne Spülecke dazu / ich fand keine Ruh' / war noch so jung / konnt's nicht ertragen / fing an um mich zu schlagen / das Bett wurde nass / Lebenshass / oder besser / Bettnässer.

Mit Neun war ich ein Nichts / im fremden Land / Sprache und Sitten mir unbekannt / ich war begierig / zu zeigen wer ich bin / Angst und Respekt / waren längst dahin / ich spürte die Macht / ich wollte sie haben / einfach zu machen / ohne zu fragen / so ging es weiter / was soll ich dazu sagen / wenn mir vor Wut die Sinne versagen / für meine Ehre musste ich mich schlagen.

Die Straße bestimmte mein Leben / sollte mir wiedergeben / was mir genommen / all die Zeit / übrig blieb nur die Hoffnungslosigkeit / streunte herum wie ein verlassenes Kind / ein beschriebenes Blatt im stürmischen Wind / für Schlagzeilen gut / mit verletztem Mut / das Ghetto macht einsam / bringt Hunger nach Wut.

Mit Zehn durchgeknallt / nur Gewalt in meinem Leben / abgestorben war das Wie und Was / nur der Hass / bestimmte meine Wut / brennende Glut gegen alles und jeden / als Spinne überleben / im täglichen Kampf / ein einziger Krampf / der Schmerzen produziert / Tränen ignoriert / dir suggeriert / nicht Opfer zu sein / wer kann schon verstehn / wer hat es gesehen / was es heißt / im Bühnenbild zu leben / ohne Gottes-Allahs-Segen.

Mit Elf die Zukunft mir verbaut / viel Mist gebaut / gelogen / geschlagen / geklaut / hab' mir erlaubt / zu tun was ich wollte / nie das was ich sollte / die Schule besuchen / versuchen zu lernen / ein Schüler zu werden / sinnloses Bestreben / der fremden Welt / weil das Ghetto dich gefangen hält / mit dem austauschbaren Hintergrund / von der Hand in den Mund / die Seele wund / für meine Wut nur ein weiterer Grund.

Mit Zwölf ging es abwärts / wie im Lift / die Armut ist ein Lebensgift / 'n Bett und Essen kamen kaum noch vor / verzweifelt suchend / ein offenes Ohr / ich hörte / den Chor von Menschen mir sagen / musst deine Gewalt jetzt begraben / und wagen / auf Ämter zu gehen / dort konnt' ich dann sehen / Armutswehen / plötzlich doch besser verstehen / dies ist ein Ort / wie komm' ich da ran / an das was ich brauch' / als Embryo im Ghetto Bauch.

Die Straße bestimmte mein Leben / sollte mir wiedergeben / was mir genommen / all die Zeit / übrig blieb nur die Hoffnungslosigkeit / streunte herum wie ein verlassenes Kind / ein beschriebenes Blatt im stürmischen Wind / für Schlagzeilen gut / mit verletztem Mut / das Ghetto macht einsam / bringt Hunger nach Wut.

Mit Dreizehn wie Zwanzig / stark und gemein / ein brutales Schwein / führte mich auf / Ghettoleben im Dauerlauf / die Gewalt eskalierte / explodierte / mit voller Wucht / wie 'ne Sucht / zu verletzen / andre zu hetzen / keiner wagte zu petzen / mir Einhalt zu bieten / alles Nieten / wer sollte mir was verbieten / negative Energie überbieten / ich sollte ins Heim / ging aber nicht rein / mein Straßensein ging voll daneben / kriminelles Kinderleben.

Mit Vierzehn nur Chaos und nicht endende Wut / goss selber noch Öl in die eigene Glut / floss dann auch mal Blut / genoss ich die Macht / Gewalt hält Gewalt ganz gut in Schach / bis es dann mal

ernsthaft kracht / eine nie endende Last / zu umgehen den Knast / es kochte in mir / ein umheimlicher Hass / eigentlich schlimmer / endloses Beben / Straßen-Segen / von wegen.

Juristisch beginnt ein Paragraphen-Leben / kannst selbst am Ast der Kindheit sägen / abwägen / ob die Strafmündigkeit doch noch reift / man begreift / dass Sicherheit durch Kampf verfliegt / die andere Seite nun doch öfter siegt / vorher / nachher / der Verlierer bist / deine Vergangenheit vergisst / geht dein Weg Richtung Gitter / das ist sicher / bitter.

Die Straße bestimmte mein Leben / sollte mir wiedergeben / was mir genommen / all die Zeit / übrig blieb nur die Hoffnungslosigkeit / streunte herum wie ein verlassenes Kind / ein beschriebenes Blatt im stürmischen Wind / für Schlagzeilen gut / mit verletztem Mut / das Ghetto macht einsam / bringt Hunger nach Wut.

Leonalto – SchlagZeilenLife (2002)

Musik: Konrad Bücklers

Tekst: S. Korbmacher-Schulz

© S. Korbmacher-Schulz

Finanziële ondersteuning: BMW Group, München

Leonalto

De rapformatie Leonalto bestaat uit Lenci Berger, Onur Balta, Alexander Adler en Toni Osmani en komt uit München. De groep is opgericht in het kader van het project 'Ghettokids – Soziale Projekte'. Het nummer *SchlagZeilenLife* kwam tot stand dankzij financiële ondersteuning van BMW.

SchlagZeilenLife is een rap over jongeren met een niet-Duitse achtergrond. Het gaat over anders zijn, eenzaamheid, over het leven op de straat en het respect en de macht die je verdient door middel van geweld. Kortom: over het leven in een getto. De tekst behandelt de realiteit waarin kinderen in het Noorden van München leven.

Troy – Die Fantastischen Vier

Michi:

F to dem A-N-T-A-S

Alles klar jetzt gib't's Megastress

Ihr wolltet g'rade geh'n, ahah vergesst's

Wir wollen doch mal sehen, wer hier wen verlässt

Thomas:

Du sagst, du liebst jetzt 'ne and're Band

I'm sorry I don't understand

Auch wenn die letzten Jahre schwierig war'n

Was haben die denn schon was wir nicht ha'm

Smudo:

Versteh' schon, du hast dich halt allein gefühlt

War nach der langen Zeit 'n leichtes Spiel

Dich einfach wieder mal nur zu berühr'n

Du ließt dich nur verführ'n, um irgendwas zu spür'n

Michi:

Aber nur wir wissen, was du wirklich brauchst

Ging's dir beschissen, fingen wir dich auf

Und ging's dir besser, war'n wir auch dabei

Klar hätt' das ausgereicht, aber wir brauchten Zeit

Smudo:

Wir mussten weiter noch'n bisschen um die Häuser zieh'n

Wir wussten alle, 'ne Beziehung lebt durch neue Ideen

War'n wir zusammen nicht ein Spitzenteam

Das ha'm wir nicht verdient, wir ha'm dir Hits geschrieben

Michi:

Ich beweise, dass wir nichts davon verloren ha'm

Wir fangen nochmal ganz von vorne an

Und hör' nicht drauf, was heut' die Leute reden

Glaub mir: wir sind dir bis heute troy geblieben!

YEAH!

Refrein:

Du hattest gute Zeiten

Wir waren mit dabei

Wir werden dich begleiten

Wir bleiben troy

Du hattest schlechte Zeiten

Und wir war'n auch dabei

Wir werden dich begleiten

Wir bleiben troy

Smudo:

Die Zeit war hart kein high nur low

Und immer wieder diese Popstar-Show

Bei keinem ander'n war es wieder so

Wie bei der coolen Band um smud-e-o

Du hattest deinen Spaß von Date zu Date

Doch irgendwie hat irgendwo immer irgendwas gefehlt

Thomas:

Ey! Spielt keine Rolle wieviel Zeit vergeht
Für wahre Liebe ist es nie zu spät

Smudo:
Du weißt: du und ich das war schon was
Wir rauchten Stash und Weed und Gras en Masse
Ich hab' dich vollgetextet du hast zugehört
Wir hatten tollen Sex mit allem Zubehör

Michi:
Ich frage: was ist alt und rostet eh' nicht
Was hält jung und kostet wenig
Fan und Band, Girl und Boy, Siegfried und Roy - troy!

Refrein (2x)

Thomas:
Wir kennen uns 'ne halbe Ewigkeit
Hatten zu jeder Zeit nur wenig Streit
Nur ab und zu gab's mal ein bisschen Knatsch
Durch all den Klatsch und Tratsch fühltest du dich verarscht
Aber es war nicht schwer dich wieder rumzukriegen
Diese vier Jungs sind zum Verlieben
Scheint, als wär'n wir immer jung geblieben
War'n nicht sehr verschwiegen, aber schwer verschieden

Smudo:
Mal brauchtest du jemand, der eloquent und gelehrt
Der dir die Welt erklärt oder mit dir Rennen fährt

Thomas:
Mal wolltest du 'n bisschen tiefer geh'n
Alternative Ideen zu unser'm miesen System

Michi:
Oder: mir war mal eher so nach Luxus-Yacht
Und wir ha'm durchgemacht im coolsten Club der Stadt

Thomas:
Doch immer trafen wir den richtigen Ton
Machten dir nie was vor, hätte sich nicht gelohnt

Smudo:
Kaum 'ne Band im Länd, die dir troyer war
Bei der die CD die nie zu teuer war

Michi:
Musik ist Therapie, wir sind versteuerbar
Jetzt sag mir nochmal, du hast 'nen neuen Star - pah!

Thomas:
Ist schon ok, ich versteh dich ja

Michi:
Ja, ich find' ja auch, dass der mir ähnlich sah

Thomas:
Jetzt komm' mal her die Warterei ist vorbei!

Alle: Wir sind wieder bei dir und wir bleiben dir troy!

Refrein (2x)

Troy, so troy
Troy, so troy
Und wir bleiben troy
Troy, so troy
Troy, so troy
Und wir bleiben troy
Troy, so troy
Troy, so troy

Hey hey hey, ich war der troye Begleiter
Hey hey hey, die Fantas sind in der Stadt
Hey hey hey, wir machen uns bisschen breiter
Und hören HipHop, wir hören HipHop

Die Fantastischen Vier – Troy (2004)

Tekst: Michael DJ Beck, Thomas Dürr, Andreas Rieke, Michael B. Schmidt, Joachim Witt

Muziek: Michael DJ Beck, Thomas Dürr, Andreas Rieke, Michael B. Schmidt, Joachim Witt, Thomas Burchia

© 2004 Sony Music Entertainment (Germany) GmbH / Four Music Productions GmbH

Die Fantastischen Vier

Ga voor uitgebreide informatie over Die Fantastischen Vier naar het webdossier 'Check mich aus!' op **www.duitslandweb.nl**.

Schwarz zu Blau – Peter Fox

Komm' aus dem Club, war schön gewesen.
Stinke nach Suff, bin kaputt, is'n schönes Leben.
Steig' über Schnapsleichen, die auf meinen Weg verwesen.
Ich seh' die Ratten sich satt fressen
Im Schatten der Dönerläden.
Stapf' durch die Kotze am Kotti, Junks sind benebelt,
Atzen rotzen in die Gegend, benehmen sich daneben.
Szene-Schnösel auf verzweifeleter Suche nach der Szene.
Gepiercte Mädels, die wollen, dass ich "Straßenfeger" lese.

Halb Sechs, meine Augen brenn',
Tret' auf'n Typen, der zwischen toten Tauben pennt.
Hysterische Bräute keifen und haben Panik, denn
An der Ecke gibt es Stress zwischen Tarek und Sam.
Tarek sagt "Halt's Maul oder ich werd' dir ins Gesicht schlagen!"
Sam hat die Hosen voll, aber kann auch nicht nichts sagen -
Die rote Suppe tropft auf den Asphalt,
Mir wird schlecht, ich mach' die Jacke zu, denn es ist kalt.

**Guten Morgen, Berlin,
Du kannst so hässlich sein, so dreckig und grau.
Du kannst so schön schrecklich sein,
Deine Nächte fressen mich auf.
Es wird für mich wohl das Beste sein,
Ich geh' nach Hause und schlaf' mich aus
Und während ich durch die Straßen lauf',
Wird langsam Schwarz zu Blau.**

Müde Gestalten im Neonlicht
Mit tiefen Falten im Gesicht,
Die Frühschicht schweigt, jeder bleibt für sich.
Frust kommt auf, denn der Bus kommt nicht...
Und überall liegt Scheiße, man muss eigentlich schweben.
Jeder hat'n Hund, aber keinen zum Reden.
Ich atme ständig durch den Mund, das ist Teil meines Lebens.
Ich fühl' mich ungesund, brauch' was Reines dagegen.

Ich hab'n dicken Kopf, ich muss'n Saft haben.
Ich hab' dringlichen Bock auf Bagdad's Backwaren,
Da ist es warm, da geb' ich mich meinen Träumen hin,
Bei Fatima, der süßen Backwarenverkäuferin.
R'n'B-Balladen pumpen aus'm parkenden Benz,
Feierabend für die Straßengangs.
Ein Hooligan liegt 'ner Frau in den Armen und flennt -
Diese Stadt ist eben doch gar nicht so hart wie du denkst.

**Guten Morgen, Berlin,
Du kannst so hässlich sein, so dreckig und grau.
Du kannst so schön schrecklich sein,
Deine Nächte fressen mich auf.
Es wird für mich wohl das Beste sein,
Ich geh' nach Hause und schlaf' mich aus
Und während ich durch die Straßen lauf',
Wird langsam Schwarz zu Blau.**

Ich bin kaputt und reib' mir aus meinen Augen deinen Staub.
Du bist nicht schön und das weißt du auch.
Dein Panorama versaut,

Siehst nicht 'mal schön von Weitem aus.
Doch die Sonne geht gerade auf
Und ich weiß, ob ich will oder nicht,
Dass ich dich zum Atmen brauch'.

Peter Fox – Stadtaffe (2008): *Schwarz zu Blau*
Tekst en muziek: P. Baigorry/D.Conen/V. von Schlippenbach
© Warner Music Germany

Peter Fox

Peter Fox heet eigenlijk Pierre Baigorry. Hij zingt ook in de Duitse band Seeed en komt uit Berlijn. Ga voor uitgebreide informatie over Sido naar het webdossier 'Check mich aus!' op www.duitslandweb.nl.

Einmal - Nichts zu Verlieren

L.X

Wollt ihr mal mit meinen Augen sehn
versuchen zu verstehn
warum Leute wie ich nicht nach vorne gehn?
Dann legt mal alles ab
was ihr habt
kommt berg ab
zu uns hinab,
mit großen grauen Mauern
versperrt jetzt eure Wege,
lasst nur einen offen
ganz weit hinten in der Ferne,
nehmt keinen guten sondern einen kleinen,
bepackt diesen nun mit Felsen und mit Steinen,
mit Hindernissen die einfach so erscheinen,
richtig ist dein Bild,
ist der Weg kaum noch zu erreichen,
deine Freunde nehm den falschen,
Weg nach unten,
nimm erst einmal den gleichen,
denn erst später musst du,
mit schweren Herz begreifen,
das eure Wege nun abweichen.
Du musst dein Leben aufgeben um nach gleichheit zu streben
mit Segen? von wegen,
auf schmalen Wegen bewegen,
mit Belegen belegen
um dein Leben zu leben,
sich dem umstand ergeben
zwischen welten zu schweben,
dem ständigen Falln oder ewigen Beben.
Doch im Endeffekt musst du selbst entscheiden ob du fällst,
den der Teufel kann nur sagen "spring!", springen musst du selbst.

Bass T

Weißt du überhaupt wie es ist,
wenn du am Boden bist,
du nicht mehr weiter weißt,
das Leben deine Hoffnung frisst?
Du findest keinen Weg
aus dem Sumpf des Lebens
alle Versuche die du tatst,
waren vergebens!
Und du trotzdem
immer guten Mutes sein musst!
Kämpfe immer weiter,
sonst besiegt dich der Frust!!!
Denn irgendwann,
kommt der Punkt in deinem Leben,
wo es sich verändert
und da musst du alles geben,
nicht nur da sein,
sondern auch nach höherem streben!
Glaub an dich,
versuch zu verstehn,
du bist nicht allein
es gibt zumindest ein Paar Menschen
die dir zur Seite stehn!

Also fang an, gib dir nen Ruck
und du wirst sehn,
auch wenn es nicht so scheint,
wir die gleiche Straße gehn!

Chorus:

Einmal... (*Einmal*)

kommt auch unsre Zeit,
wir ham ein Leben lang gewartet,
warn von Anfang an bereit,
für unsren...

Weg ins Licht, (*Weg ins Licht*)

wir haben unser Ziel geplant,
und schon sehr lange gut in Sicht

Einmal...(*Einmal*)

führt auch unser Weg ins Licht
für uns wird's keine Umkehr geben,
denn Aufgeben gibt es nicht.

Einmal...(*Einmal*)

denn Aufgeben gibt es nicht. (*Aufgeben gibt es nicht*)

Lindow:

ich bin zuhaus
schau aus dem fenster raus
seh den schnee, es tut weh
die kälte in mir lebt,
hat das leben einen sinn,
weiss nicht wo ich bin
geh durch den hohen schnee
weiss nicht was ich seh
es ist alles weiß,
wann hört er auf dieser scheiss
hab schmerzen im herzen
kein bock zu scherzen
wo is die sonne sie ist verschwunden,
in mir sind tiefe wunden
kann nicht mehr es ist so kalt
bitte komm und gib mir halt
ich brauch dich
sonst schaff ich´s nich
hol mich zurück
schenk mir glück
steck hoffnung in mich
führ mich zum licht,
lass mich sehn
was es heisst wieder zu leben
es nicht nur zu schaffen
sondern auch zu raffern
seinen eigenen wert zu schätzen
sich dem schlechten widersetzen,
leben ohne wut ohne schmerz ohne leiden
ohne hass dieses zu vermeiden
hab spass zeig freude liebe und gefühl
komm und geh an dein ziel

B.A

Ein Leben wie ein Erdbeben
von wegen Lebenssegen
es ist eben verwegen
sich auf unsrer Ebene zu bewegen

statt höher zu schweben
wird man sich hingegen
eher auf die Fresse legen
sich die Flügel verbiegen
beim Versuch mal zu fliegen
Du setzt an zum großen Sprung
mit dem Abgrund vor den Augen
und du schaffst's zu andren Seite
aber du musst daran glauben
Hab das Ziel fest im Blick
und vertrau auf dein Glück
Lass die Zweifel hinter dir
und geh endlich durch die Tür
die dich in dein Leben führt
Dass dir was besseres gebührt
hast du immer schon gespürt
Endlich hast du's in der Hand
Renn' nicht an gegen 'ne Wand
Such dir einen andren Weg
denn sonst ist es bald zu spät
der Zug ist dann abgefahrrn
und die Chancen sind vertan

Chorus:

Einmal... (*Einmal*)
kommt auch unsre Zeit,
wir ham ein Leben lang gewartet,
warn von Anfang an bereit,
für unsren...
Weg ins Licht, (*Weg ins Licht*)
wir haben unser Ziel geplant,
und schon sehr lange gut in Sicht
Einmal...(*Einmal*)
führt auch unser Weg ins Licht
für uns wird's keine Umkehr geben,
denn Aufgeben gibt es nicht.
Einmal...(*Einmal*)
denn Aufgeben gibt es nicht. (*Aufgeben gibt es nicht*)

Einmal... (*Einmal*)
kommt auch unsre Zeit,
wir ham ein Leben lang gewartet,
warn von Anfang an bereit,
für unsren...
Weg ins Licht, (*Weg ins Licht*)
wir haben unser Ziel geplant,
und schon sehr lange gut in Sicht
Einmal...(*Einmal*)
führt auch unser Weg ins Licht
für uns wird's keine Umkehr geben,
denn Aufgeben gibt es nicht.
Einmal...(*ooohhh Einmal*)
denn Aufgeben gibt es nicht. (*Aufgeben gibt es nicht*)

Nichts zu Verliern – Einmal
Muzieken tekst: Nichts zu Verliern
Productie: Sio Steinberger & Christian Büttner
© 2008 Traumfaenger Publishing & Famties Publishing Label Visionen Records

Nichts zu Verliern

De rapformatie Nichts zu Verliern bestaat uit Alexander Adler, Benjamin Adler en Sebastian Zich (workshopleiders Hiphop-scholierendag) en komt uit München. Het nummer *Einmal* kwam tot stand dankzij het project 'Erde und Mensch – Charity Musikprojekt (Kreative Wege als Chance).

<http://erdeundmensch.com/>

II. CD en DVD

CD

Hoofdnummers:

1. SchlagZeilenLife - Leonalto (originele versie)
2. Troy - Die Fantastischen Vier (originele versie / korte editie)
3. Troy - Die Fantastischen Vier (A Cappella)
4. Peter Fox - Schwarz zu Blau
5. Nichts zu Verliern - Einmal

Instrumentale rapbeats van 3 minuten voor de leerlingenraps:

6. Troy
7. SchlagZeilenLife
8. Check mich aus! - Martijn Koopman
9. Spanish guitar – Slopecreations
10. Galaxis – Martijn Koopman

DVD (voor nieuwe docenten!)

Optredens Hiphop-scholierendag 2011

Ali Khanafer beste rapper

■ Ali neemt de beker mee naar huis. (foto Zuyderzee College)

EMMELOORD - Gm'nG, de rapformatie van het Zuyderzee College, bezocht donderdag de landelijke hiphopwedstrijd

'Ich hiphop auf Deutsch in Amsterdam. In drie workshoprondes voorafgaande aan de wedstrijd heeft Gm'nG de puntjes op de i kunnen zetten bij het werken aan de Duitse rap. De workshoprondes werden door de rapformatie 'Nichts zu verlieren' uit München gegeven. Ook bij deze workshops was Duits de voertaal. Even schrikken voor Gm'nG, maar al snel heel normaal. De leerlingen waren enthousiast. Daphne Dubois, een ervaren rapper uit Lemmer: 'Ik heb deze dag heel veel geleerd!' Laatste gedeelte van de dag in Amsterdam was de wedstrijdronde op het grote podium van de Melkweg. Bij deze wedstrijdronde, waarin Gm'nG

het tegen 11 andere rapformaties op moest nemen, kwam Ali Khanafer als beste rapper uit de bus. Totaal overdonderd klom hij het podium op om de beker in ontvangst te nemen. 'Ik dacht, wie is Ali? Ik had echt niet verwacht, dat ik zou winnen!' Tevreden ging Gm'nG naar huis. Laura Kallenkoot: 'We hebben in de loop van de dag meer zelfvertrouwen gekregen. Ons optreden op het grote podium was de beste afronding van deze dag.' Na afloop van het officiële gedeelte werd gefreestyled en uitgebreid afscheid genomen van andere rapformaties. Een leerzame en gezellige dag!

De Noordoostpolder, 20/11/2007

Emy's Band beste rapgroep van HNL

Van linksboven naar rechts: Core de Reeper, Roger Buhling, Melanie van Dijk; van linksonder naar rechts: Amanda Lobo Gomes, Emely Haanstra (docente), Denise Schoenmaker.

DOOR ANNEKE ISEGER

BILTHOVEN – Het Duitsland Instituut Amsterdam presenteert donderdag 13 november de vierde editie van de Hip-hop-scholerendag in de Melkweg in Amsterdam. Elf scholen uit heel Nederland nemen met leerlingen Duits uit 3 en 4 vmbo en havo deel aan dit evenement. Zo ook circa 50 havo 3-leerlingen van Het Nieuwe Lyceum in Bilthoven. Zij vormden elf groepjes, die op donderdagmiddag 6 november onder aanmoediging van vele medeleerlingen op het podium van de toneelzaal hun zelf geschreven rap in het Duits over het thema *Ich* lieten

horen. Ze werden onder anderen beoordeeld door twee docenten Duits, en de winnende groep van vorig jaar. Winnaar werd de groep **Emy's band**, bestaande uit Roger Buhling, Melanie van Dijk, Amanda Gomes Lobo, Core de Reeper en Denise Schoenmaker. Zij zullen donderdag 13 november hun nummer *Der Unterschied* op het beroemde podium van de Melkweg brengen. Een jury bepaalt wie een driedaagse reis naar Berlijn wint. Emely Haanstra, docente Duits aan Het Nieuwe Lyceum, heeft de interne competitie voorbereid. "Het is de derde keer dat ik aan dit superleuke project meedoe. Helaas hebben we nog

nooit gewonnen, maar we behoorden wel steeds tot de top! Elk jaar laat ik de film *Ghetto-kids* zien, een film over kinderen uit een achterstandswijk in München, waarna ik de leerlingen de opdracht geef een rap te schrijven over dagelijkse gebeurtenissen. En dan heb ik het niet over school en sporten, maar over zaken als oorlog en zinloos geweld, hoe zij hierover denken en hoe zij zelf in de maatschappij staan." De optredens in de Melkweg, Lijnbaansgracht 234a in Amsterdam, beginnen om 14.45 uur en zijn gratis bij te wonen. Voor meer informatie: www.duitslandinstituut.nl of www.duitslandweb.nl.

Den Haag DICHTBIJ

16 pagina's nieuws
uit uw regio vanaf pag. 25

Lekker! Rappen in het Duits!

Veertien leerlingen uit havo 4 van het christelijk college De Populier uit Den Haag doen morgen mee aan de hiphop-scholenwedstrijd in de Amsterdamse Melkweg met Duitse raps. Tien scholen uit het hele land doen mee.
Pagina 25

dlc / APD

wo 16-11-2005

Posthoorn

Rappen 'auf Deutsch'

SPECBROEK - Leerlingen van Christelijke College De Populier doen donderdag 17 november mee met de Hiphop-scholenwedstrijd in de Melkweg in Amsterdam.

Duitse rap

Tachtig scholieren uit 4 en 5 havo en 3 en 4 vmbo die het vak Duits in hun pakket heb-

ben volgen workshops bij rappers en streetdancers uit München, in de voorbereiding naar deze dag hebben de leerlingen tijdens hun lessen Duits en CKV kennis gemaakt met de Duitse hiphopscene en in het Duits rapteksten geschreven. Na een interne competitie werden de beste leerlingen afgevaardigd.

Wedstrijdje rappen in het Duits

De 'Populieren' die meedoen aan de Duitse rap-wedstrijd in de Melkweg in Amsterdam. Ze hebben een grotere woordenschat gekregen. FOTO NICO SCHOUTEN

MAAIKE KRAAIJEVELD DEN HAAG

Veertien leerlingen uit havo 4 van het christelijk college De Populier doen morgen mee aan de hiphop-scholenwedstrijd in de Amsterdamse Melkweg met Duitse raps. Tien scholen uit het hele land doen mee, rappen in het Duits!

„Het is hetzelfde als Engelse hiphop, maar dan in het Duits,” zegt Alfred. Worden ze ook gemaakt door

Duitse Ali B's, vanuit een dubbele cultuur? Denise: „Ook wel. Ze rapen ook over armoede en sloppen.” Enke: „Er zitten ook autochtone Duitsers bij. Je hebt toch ook Hollandse rappers?” Zijn er dan ook typisch Duitse uitroepen zoals Engels-talige rappers -yo, yo- hebben? Denise: „Von wegen! Dat is rot op.”

De 'Populieren' hebben voor de wedstrijd, een initiatief van het Duitsland Instituut in Amsterdam, hun eigen raps moeten schrijven op

het thema 'ich' over hun eigen beleveniswereld, zijn door een jury op school uitgekozen en hebben er wel een grotere woordenschat door gekregen. „Sommige dingen bedenk je in het Nederlands en als je het dan gaat vertalen, rijmt het niet meer,” zegt Denise, die veel heeft opgezocht op internet.

De spanning voor het optreden begint al te stijgen. „Sta ik straks alleen op het podium omdat Deidre niet durft,” gilt Denise. „Nicht!”

Rappen rond het thema 'Ich'

Bergschenhoek - Tegen de achtergrond van hoge zandhopen voor realisatie van de nieuwe wijk Wilderzijde rapt de 3 Havo-leerlingen van het Melanchthon Bergschenhoek dinsdagmiddag hun zelfgemaakte rap in het Duits. Als gehoor hadden ze alle medeleerlingen en een kritisch luisterende en kijkende vakjury.

Trees Borkus-Henskens

Donderdag 15 november organiseert het Duitse Instituut Amsterdam de derde editie van de Hiphop-scholierendag in de Melkweg te Amsterdam. Tien scholen uit heel Nederland nemen deel aan dit evenement met leerlingen Duits uit 3 en 4 VMBO en Havo. Ook een groep uit Bergschenhoek mag daarin deelnemen.

In de voorbereiding op deze dag schre-

DMTC met v.l.n.r. Tam, Daan, Marenth en Cil.

ven de leerlingen tijdens hun lessen Duits een eigen rap in het Duits over hun leven aan de hand van het thema 'Ich'. In de school langs de Boterdorpsweg werd vervolgens een interne competitie gehouden waaruit moest blijken wie de school mocht gaan vertegenwoordigen in Amsterdam.

Winnaar

De een was nerveus, de ander giebelde en weer een andere groep had moeite met de tekst, maar ze kregen allemaal de waardering van het luisterende en kijkende publiek voor hun zelfbedachte rap. Na er een tiental gehoord te hebben trok de jury, bestaande uit een leraar Duits, muziek, Engels, de coördinator en een stagiaire, zich enkele ogenblikken terug om met elkaar

te bekijken wie de winnaar mocht worden.

De derde plaats was voor Lelo; een goede rap, maar hij mocht wat meer schwung in zich hebben. Tweede werden Pappa's Mädels; lekker enthousiast, leuk en met de beste tekst. Maar op een duidelijke eerste plaats eindigde DMTC, bestaande uit Daan (Daniëlle), Marenth(e), Tam(ara) en Cil (Priscilla). De jury bleek eensluidend in haar oordeel: die mochten naar de Melkweg in Amsterdam om de school te vertegenwoordigen.

De vier meiden krijgen eerst nog drie workshops van echte Duitse rappers uit München voor ze in Amsterdam van zich laten horen.

De prijswinnaars in Bergschenhoek ontvingen allemaal een cd bon voor hun goede optreden.

Zuyderzee College doet gooi naar raptitel

Hiphop-scholierendag Amsterdam

■ Repetitie Geweldig maar niet Gangsta (Gm'nG).

EMMELOORD – Het Duitsland Instituut Amsterdam organiseert donderdag 15 november de derde editie van de Hiphop-scholierendag in de Melkweg in Amsterdam. Tien scholen uit heel Nederland nemen deel aan dit evenement met leerlingen Duits.

Deze keer is ook het Zuyderzee College uit Emmeloord vertegenwoordigd. In de voorbereiding op deze dag schrijven de leerlingen tijdens hun lessen

Duits en muziek een eigen rap in het Duits over hun leven, aan de hand van het thema 'Ich'. Na een interne competitie op school vaardigt elke school de beste rapgroep af. In de Melkweg werken de leerlingen onder leiding van Duitse hiphoppers in workshops verder aan de zelfgeschreven Duitse raps. Het Zuyderzee College komt met de groep Gm'nG (Geweldig maar niet Gangsta) op de planken. Daphne Dubois, Laura Kallenkoot, Brene Mayala, Ali Khanafer en Colin Hut rappen 'Ich' (wie ich bin), Robin Hoegee en Nienke Nooy treden daarbij op als streetdancers. 's Middags staan de leerlingen met hun act op het befaamde podium van de Melkweg. Een jury bepaalt wie de beste rapgroep is en een driedaagse reis naar Berlijn wint, aangeboden door NS Internationaal.

Duitsland Instituut Amsterdam
Prins Hendrikkade 189-b
1011 TD Amsterdam
T 020 525 3690
F 020 525 3693
E dia@uva.nl

www.duitslandinstituut.nl
www.duitslandweb.nl